

Byggisamtyktirnar fyri Tórshavn

Nógv blaðtjaki hevur tikið seg upp um galdandi byggisamtykt fyri Tórshavn, og tað øll blóðini hava til felags eru nevniliga atfinningarnar, at byggisamtyktin og hesar eru ikki ógrundaðar — heldur tvørturímóti. Geva vit tí gætur, so siggja vit, at tey flestu sum finnast at verandi byggisamtyktir eru fólk, ið hava royndir av húsabýgging, og tað sigur ikki so lítið.

Tað má tykjast lægið, at okkara byggifulltrúi nú í blóðum kastar allar atfinningar burtur frá sær og skrivur soleiðis:

»Nú eru so reglur komnar fyri bygging, gaman í, at tær eru línligar í mun til tað, sum er í grannalondunum, men strangan sjálvandi ímóti tí einki sum var. Og býráðið hevur við byggisamtyktum fingið amboð til at kunna skipa fyri úthyggingini og til at krevja ávisar treytir loknar áðrenn byggiloyvi og útytykkingarløyvi verða givin. Tá hevði verið gott at kunna ugga seg við, at nú er skil í; men at vísa seg á framhaldandi skolonum, so eru byggireglurnar gjørdar av býttlingum og ætlanirnar av idiotum«.

Eftir hesum at døma so er byggifulltrúin blivin firtin, tí atfinningarnar eru so nógv og ógrundaðar, at hann kann siga slíkt sum omanfyri nevnt. Tað vil við øðrum orðum siga, at skulu byggisamtyktirnar takast fyri fult, so eru byggireglurnar gjørdar av býttlingum og ætlanirnar av idiotum, og tað heldur byggifulltrúin sjálvandi ikki, so tað vil við øðrum orðum siga, at øll vit, ið ynskja byggisamtyktina broytta eru býttlingar og idiotar. Jú, fjøldin er býtt. Nei, tað er sanniliga ein stórur munur á at sita inni á teknistovu og siga, hvussu alt skal vera og til at føra hetta praktiskt út í lívið. Vit siggja tað ár undan ár, hvussu hópurin av arkitektum, ingeniorum og konstruktørum veksur í føroysku umsitingini, uttan at nakar tykir at geva sær far um tað.

Hetta eru menn (kvinnur), ið hava gingið í skúla alt sitt lív og nóg illa kenna ein hamara ella spaka, fyri ikki at tosa um, hvussu hetta skal nýtast. Men tó hetta eru fólkini, ið fyrst verða spurð, tá lógir ella samtyktir skulu gerast. Hin parturin praktikkurin, ja, hann skal bert syrgja fyri at gera tað, ið teknikkarin áleggur honum, antin tað er rætt ella ikki. Ein og hvør má kunna siggja, at alt ið fólk finnast at, má hava sína upprunaligu keldu, og fyri tað at hetta ikki hóvar einum tekniskum stabi, so ber ikki til bert at vísa hesum aftur, sum um hesi vóru býttlingar ella idiotar, sjálvt um onkur atfinning kundi verið ógrundað.

Ein annar spurningur, sum eisini óiva kemur til sjóndar, er støttarmunurin. Tað er einki loyndarmál, at ein teknikkari hjá kommununi fær um 12.000 kr. um mánaðin í løn, aðrir nógv meira, meðan arbeiðsmaður ella handverkari ikki fær helvtina av hesum. Og tað er eingin, ið skal billa mær inn, at byggiregl-

urnar eru gjørdar eftir, hvat fólk ið sum heild er ført fyri at útinnar figgjarliga sæð, her verður hugsað um hina sokallaðu byggiváttanina, ið skal fáast til vega, tá byggingin er liðug. Tað er sjálvandi mong, ið bert hugsa um at fáa tak yvir høvdið, tá ráðini vanliga ikki røkka longur. Tí siggjast ofta ópussaðar húsagrundir, eingin gyrðing um húsini og eingin urtagarður, tá fólk flyta inn, og eisini innandura restar nógv. Men tey eru glað at koma inn til sín sjálvt, men hetta er tíverri ikki vælfagnað frá byggifulltrúans síðu, ið krevur økið hampað uttanum, pussaða húsagrund o.s.fr.

Eisini siggja vit almennu byggisamtyktina fyri Tórshavn-

ar kommunu brotinað og somuleiðis ta serstøku byggisamtykt nr. 3, ið Konmansmýra liður undir. Og kanna vit eftir, hvaðani brekini koma, so er tað líka ofta kommunurnar sum tann einstaki borgarin, ið ger lógarbrotini.

Nakað herfyri setti kommunan eini gomul hús frá býnum niðan á Konmansmýru, ið bæði høvdu kjallara, miðhædd og loft, og hetta er smbr. byggisamtykt nr. ólógligt. Býráðið samtykti á býráðsfundi nakað herfyri at geva manni byggiloyvi til bilverkstað sjálvt um hvørki vatn ella kloakk var í nánd, so her sæst skiliga, at kommunan sjálf ofta hevur ilt við at halda byggisamtyktirnar.

Nú fyri ólavsoku hevur Sosialurin samroðu við byggifulltrúan um Konmansmýruútytykkingina, har byggifulltrúin sigur soleiðis: »Tað er helst so, at verða byggisamtyktirnar tiknar bókstaviliga, gjørdust tær óiva ov harðar«.

Orsøkin til at byggifulltrúin málber seg soleiðis kann bert vera ein: hann hevur sjálvur ilt við at halda byggisamtyktirnar.

So tá bæði kommunan og hennara byggifulltrúi ikki heilt bókstaviliga taka byggisamtyktirnar fyri fult, er tað ikki so lægið, at fólk, ið byggja eisini eru ónøgd við byggisamtyktirnar, tá tað jú eru hesi, ið merkja tær inn at sínum kroppi meir enn nakar annar. Vit mugu jú gera okkum greitt, at ein lóg er til fyri at haldast, og ikki fyri at bliva tulkað sum best ber til, og eru

ivamál so skulu tey sjálvandi avgerðast av byggi- og býarskipanarnevndini ella sjálvum býráðnum.

Formaðurin í byggi- og býarskipanarnevndini eftirlýsti jú, tá nýggja býráðið varð skipað, móguligum broytingum í byggisamtyktunum frá borgarum í Tórshavn, og tað er jú tað vit øll ynskja, men spurningurin er bara hvussu, og vón mín skal vera, at fleiri taka av tilboðnum og skriva inn til byggi- og býarskipanarnevndina um sína áskoðan. Og eg veit, at hvørki formaðurin í byggi- og býarskipanarnevndini ella hinir nevndarlimirnir fara at meta fólk fyri idiotar ella býttlingar, um tey seta fingurin á ymsar vansar í byggisamtyktunum.

Kári Thorsteinsson

Sparið í
fólksins peningastovni

FØROYA SPARIKASSA